

Η ΕΠΟΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

(3)

■ Του ΜΙΧ. ΔΗΜΟΛΙΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ

Στις παραμονές του Πάσχα του 1941 ο Σ.Σ. Ραψάνης παρουσίαζε μια ασυνήθιστη κίνηση, αμαξοστοιχίες που πριν λίγες μέρες πέρασαν καταφορτωμένες με στρατιωτικά υλικά για την Μακεδονία γύριζαν πίσω, 2—3 μέρες αργότερα είδαμε τον αγγλικό καταυλισμό που ήταν εγκαταστημένος δίπλα από το σημερινό οινοποιείο να φεύγει βιαστικά εγκαταλείποντας τρόφιμα, φάρμακα, ακόμα και αυτοκίνητα. Την ίδια μέρα τα γερμανικά στούκας γάζωναν με τα πολυβόλα την Κοιλάδα των Τεμπών. Την άλλη μέρα έφτασαν στο σταθμό τα πρώτα Γερμανικά τανκς.

Οι Γερμανοί υπολογίζοντας ότι στην Κοιλάδα των Τεμπών θα αντιμετώπιζαν σοβαρή αντίσταση και οργανωμένη άμυνα, ανηφόρισαν προς την Ραψάνη με σκοπό να φτάσουν στο Σουλιό, όταν είδαν ότι δεν υπήρχε τρόπος προσπεράσεως γύρισαν πίσω και προχώρησαν μέσω Τεμπών χωρίς να βρουν καμιά αντίσταση.

Μια μικρομάχη που δόθηκε στη θέση Καρακόπετρα Μακροχωρίου από άγγλους, σκοπός της ήταν μόνο η καθυστέρηση.

Λίγες μέρες αργότερα έφταταν και ιταλικές μεραρχίες από το Αλβανικό μέτωπο και μια μεγάλη ιταλική μονάδα

εγκαταστάθηκε δίπλα από τη σημερινή γέφυρα (προς Ομόλιο).

Στις μέρες αυτές βλέπαμε με συγκίνηση το δράμα των δικών μας φαντάρων, μέρα και νύχτα σε μια ατέλειωτη ουρά, Μακεδόνες φαντάροι που πολέμησαν στο Αλβανικό μέτωπο, βιάζονταν να γυρίσουν και γεμάτοι ταλαιπωρία από τον ποδαρόδρομο για να πάνε στα σπίτια τους, από την άλλη πλευρά του δρόμου πάλι κατέβαιναν με τα πόδια στρατιώτες μας που πολέμησαν στο Μακεδονικό μέτωπο και αντιμετώπισαν την Γερμανική εισβολή, Τώρα πήγαιναν στα σπίτια τους πεζοπορώντας αμέτρητα χιλιόμετρα. Στην μέση του δρόμου πάνοπλοι κατέβαιναν οι Γερμανοί με τα βαριά μηχανοκίνητα. Η Κατοχή είχε ολοκληρωθεί και ακολούθησαν μέρες που δύσκολα περιγράφονται. Η νέα τάξη πραγμάτων που διαφημιζε ο Γερμανικός φαστιστικός Εθνικοσοσιαλισμός δεν ήταν τίποτα άλλο παρά μόνο πείνα —εξαθλίωση— φυλακές, εκτελέσεις και κρεμάλα. Με τα μέσα αυτά πίστευαν ότι θα έσπαζαν το ηθικό του λαού μας και αφού θα τον έκαναν ανίκανο για κάθε αντίδραση εύκολα θα τον στρατολογούσαν για να τον στείλουν στα πολεμικά τους μέτωπα.

Τα προγραμματισμένα αυτά τερατουργήματα τα έβαλαν σε εφαρμογή από τις πρώτες μέρες που μπήκαν μέσα στη

χώρα μας. Ήμουν μπροστά και δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτά που είδα το καλοκαίρι του 1941 στο Σ.Σ. Ραψάνης, που έμενα μόνιμα. Μια ομάδα από 6–8 Αθηναίες γυναίκες έφτασαν στο σταθμό μετά από βασανιστική ταλαιπωρία. Μαζί τους είχαν ό,τι πολυτιμότερο οικογενειακό είδος, δαχτυλίδια, βέρες, σταυρούς και άλλα πολύτιμα οικιακά σκεύη με σκοπό να συγκεντρώσουν 40–50 οκάδες καλαμπόκι για να πηγαίνουν στα πεινασμένα παιδιά που αργοπέθαιναν. Πήγαν στο Ομόλιο–Πυργετό και αφού συγκέντρωσαν διάφορα τρόφιμα, τα φέρανε στο σταθμό για να τα βάλουν στο τρένο, αλλά την ίδια ώρα έφτασε από τον Πλαταμώνα με το ίδιο τρένο και ο Γερμανικός έλεγχος και πριν προλάβουν να κάνουν την παραμικρή αντίδραση τα τρόφιμα κατασχέθηκαν. Αυτά που ακολούθησαν δεν περιγράφονται. Τα τσιρίγματα και οι φωνές που ακούγονταν δεν έμοιαζαν για ανθρώπινα. Ήταν φωνές τρέλας. Είχαν διαθέσει ό,τι πολυτιμότερο είχαν και τώρα δεν είχαν τίποτα. Πολλές φορές διερωτήθηκα τι να γίναν αλήθεια οι μανάδες αυτές; Πώς έφτασαν (αν έφτασαν) στα σπίτια τους και πώς θα αντίκρισαν τα σκελετωμένα παιδιά τους που με λαχτάρα περίμεναν την επιστροφή των μανάδων τους;

Αυτό δεν ήταν το μοναδικό, η θηριοδειά των Ούνων που περιφανεύονταν ότι ανήκουν στην άρεια φυλή και είναι γνήσιοι απόγονοι του Αττίλα, ξεπέρασε όλα τα όρια της παλιανθρωπιάς. Ελασίτης από την Θήβα που τον συνάντησα το 1944 στον Τύρναβο, μου είπε, βγήκα αντάρτης στο βουνό χωρίς να χαιρετήσω τους δικούς, όταν είδα δυο Γερμανούς που ήταν σε ένα μπαλκόνι να κόβουν μικρές μπουκιές ψωμί και τις ρίχνουν μία μία κάτω στο δρόμο που είχαν συγκεντρωθεί περί τα 20 πεινασμένα παιδάκια και αλληλοχτυπιόταν στην προ-

σπάθειά τους ποιά να πιάσει την πεταγμένη μπουκιά που πολλές φορές έπεφτε και σκορπούσε και τότε μάζευαν τα ψιχουλα και οι Γερμανοί από το μπαλκόνι γελούσαν. Ναι, γελούσαν τα κτήνη. Είναι καλύτερα να μην τα σκέπτεται κανείς αυτά, γιατί όσο περισσότερο τα σκέπτεται τόσο πιο πολύ μετανιώνει που γεννήθηκε άνθρωπος.

Μαζί με τους Γερμανούς ήρθαν και οι Ιταλοί που στο Αλβανικό μέτωπο ο ελληνικός στρατός τους είχε καταξεφιλήσει. Αυτοί διάλεξαν την λεγόμενη Λεγεώνα και για να παρασύρουν περισσότερους, και ιδιαίτερα τους βλάχους, έδοναν υποσχέσεις που το μέλλον έδειξε ότι ήταν κωμικοτραγικές. Βρίσκαν τον περιβόητο Ραμποτίκα και Ματούση και τους διαβεβαίωσαν ότι πολύ γρήγορα η Σαμαρίνα θα γίνει πρωτεύουσα της Ελλάδας.

Ευτυχώς όμως το βλάχικο στοιχείο πέρα από ορισμένες εξαιρέσεις, όχι μόνο δεν παρασύρθηκαν στις απατηλές υποσχέσεις αλλά αντίθετα τους πολέμησε παίρνοντας μέρος στην Εθνική Αντίσταση.

Την ιδέα αυτή, για την οργάνωση της Λεγεώνας την ασπάστηκαν, δυστυχώς, και δυο Ραψανιώτες, που αφού οπλίσθηκαν με ιταλικά όπλα πηγαionoέρχονταν στη Ραψάνη, μαζί με τους Ιταλούς κατακτητές, και πρόδιναν τους συγχωριανούς τους. Δεν πρόλαβαν όμως να κάνουν μεγάλο κακό γιατί πολύ γρήγορα συγκροτήθηκε ο Λαϊκός στρατός του ΕΛΑΣ και τους εξόντωσε παραδειγματικά, όπως και τον αρχηγό τους Ραμποτίκα που βαρύνονταν με πολλά εγκλήματα και είχε γίνει το φόβητρο των κοριτσιών.

Στις μέρες αυτές ολόκληρη η Ελλάδα μας περνά τις χειρότερες μέρες. Οι κατακτητές από την πρώτη στιγμή και

πριν ακόμα εκδηλωθεί κα-
μιά λαϊκή αντίδραση, βάζουν
μπροστά σε εφαρμογή τα απάνθρωπα
σχέδια για την πλήρη οικονομική – πο-
λιτική και Πνευματική υποδούλωση του
Ελληνικού λαού. Διαμελίζουν τη χώρα
μας και παραχωρούν ολόκληρες περιο-
χές στους συνεταίρους Ιταλούς και
Βουλγάρους φασίστες που αδειάζουν μα-
γαζιά και αποθήκες, αρπάζουν το σιτάρι,
το λάδι, καίνε, ρημάζουν, βασανίζουν α-
πάνθρωπα, εκτελούν αδιάκριτα αθώους
άνδρες – γυναίκες, γέροντες και παιδιά,
η ζωή και η περιουσία των Ελλήνων βρι-
σκονται στα χέρια των Επιδρομένων και
το χειρότερο βρίσκουν Έλληνες που γί-
νονται οι χειρότεροι δώκτες των πατριω-
τών τους. Στην Πελοπόννησο ο Παπα-
δόγκονας, στη Μακεδονία ο Τσαούς Α-
ντών και η ΠΑΟ, στην Θεσσαλία τα
ΕΑΣΑΔ παίρνουν μέρος σε όλες τις
εκτελέσεις των πατριωτών. Πολλοί επι-
κριτές κατηγορήσαν την εθνική αντίστα-
ση υποστηρίζοντας ότι με τον ένοπλο
αγώνα προκάλεσε τους κατακτητές και έ-
καναν τα γνωστά τερατουργήματα, είναι
ένα μεγάλο ψέμα καλλιεργημένο από
τους συμφεροντολόγους για να δικαιο-
λογήσουν την απουσία τους από το Έ-
πος της Εθνικής Αντίστασης. Σα να μην
έφταναν αυτά σε όλη την Ελληνική ύ-
παιθρο εμφανίζονται ένοπλοι ληστοφυ-
γόμενοι, ζωοκλέφτες που άλλοι αφέθη-
καν ελεύθεροι και άλλοι δραπέτευσαν
με την εισβολή των Γερμανοϊταλών
από τις ποινικές φυλακές. Ακόμα πε-
ρισσότερο επικίνδυνοι για τα χωριά
της υπαίθρου. Στην Ραψάνη έχου-
με το πρώτο θύμα. Ένας φιλήσυ-
χος και έντιμος οικογενειάρχης ο Φώτης
Δούρος (πεθερός του Δημ. Μριάμη)

σφάζεται έξω από τον αλευρόμυλο που
διατηρούσε γιατί αντίδρασε να ικανοποι-
ήσει τις ληστρικές απαιτήσεις. Είναι ευ-
τύχημα που στις ίδιες μέρες δίνει την
εμφάνιση ο Εθνικοαπελευθερωτικός
στρατός του ΕΛΑΣ και τους εξόντωσε
πολύ γρήγορα. Διαφορετικά θα γινόταν
η χειρότερη μάστιγα για τα χωριά γιατί
πολύ γρήγορα θα γέμισε όλη η ύπαι-
θρι αφού θα ήταν ο πιο εύκολος δρόμος
για επιβίωση. Βρισκόμαστε στις χειρό-
τερες μέρες αλλά ο Ελληνικός λαός δεν
λυγίζει, μισεί θανάσιμα τους κατακτητές
και αυτούς που μπήκαν στην υπηρεσία
τους, η Αντίσταση εκδηλώνεται από τις
πρώτες μέρες της κατοχής. Κρύβει όσο
μπορεί τα τρόφιμα και βοηθά τους φα-
ντάρους που γυρίζουν από τα μέτωπα
τους δίνει τρόφιμα και διευκολύνει να
φτάσουν στα σπίτια τους. Σώζει άγ-
γλους στρατιώτες που έμειναν και δεν
φοβάται ούτε υπακούει στις διαταγές
των Γερμανών και της Κυβέρνησης
Τσολάκογλου για να τους παραδώσει
στις αρχές κατοχής.

Αγωνιστής στους αγωνιστές ο λαός
μας με τη μεγάλη ιστορία πολύ γρήγο-
ρα θα σηκώσει κεφάλι στις 17 Σεπτέμ-
βρη του 1941 θεμελιώνει το ΕΑΜ (Ε-
θνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) που θα
κατευθύνει όλον το Συναγερμό. Αγω-
νιστές οργανώνονται και κάτω από τη
σημαία του αντάρτικου στρατού μας,
του ΕΛΑΣ περνάνε μέρα με την ημέρα
στην σκληρή επίθεση και με τα ένοπλα
τμήματα δίνει τη μάχη της σοδειάς που
ξάφνιασε τους κατακτητές.

• Μιχ. Δημολιός

(Συνεχίζεται)

